

2012-02-09
Dnr 43-2011:3356

Växjö kommun
Rektorn vid Teknikum 2

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn av Teknikum 2
i Växjö

Tillsyn av Teknikum 2

Helhetsbedömning

Skolinspektionen genomför tillsyn i Växjö under 2011-2012. Teknikum består av fyra skolenheter som besöktes den 29-30 november samt den 13-14 december 2011 där tillsynen av Teknikum 2 genomfördes den 29 november 2011.

Det dokumentunderlag som skickas till Skolinspektionen visar inte på att det i praktiken har skett en delning till fyra enheter. Detta intryck stärktes även vid besöket på skolenheten. Begreppet skolenhet var tämligen okänt hos elever och även hos lärarna på skolan. De grundläggande parametrarna för att kunna skapa en skolenhet, arbetet mot kränkande behandling, gemensamma ordningsregler och kvalitetsarbetet sker till största del inom ramen för hela Teknikum. Om huvudmannen har valt att indela Teknikum i fyra skolenheter behöver detta förtydligas för all personal och för alla elever. Detta behöver göras för att skapa bättre möjligheter för rektorn för skolenheten att säkerställa att skolenhetens inre organisation samt ledningsstruktur överensstämmer med författningarnas krav.

Ett annat viktigt utvecklingsområde för skolenheten är arbetet med elever i behov av särskilt stöd. Vid besök i skolenheten föreligger inga klara strukturer hur detta arbete ska ske. Rektorns roll i detta arbete är mycket viktig och dennes roll behöver förstärkas. Det finns inga klara rutiner för hur lärare ska kunna anmäla för rektorn om elever upptäcks med behov av särskilt stöd. Vid inspektionstillfället angavs till exempel att när en elev för första gången riskerade att inte nå målen för undervisningen anmäldes detta till elevens mentor. Inledande åtgärder beskrivs inte i ett åtgärdsprogram utan i ett så kallat handlingsprogram.

Kursutbudet på de program som bedrivs på Teknikum 2 bedöms följa författningarnas krav, dock behöver genomförandet av kurserna förbättras. Elevernas delaktighet behöver förbättras då det vid inspektionstillfället är stora skillnader mellan lärarna hur de genomför detta. Detsamma gäller lärarnas genomgångar av mål och betygsriterier. I elevintervjuerna framkommer att lärare diskuterar betygsriterier med eleverna. Dock råder det oklarheter om vad betygsstegen B och D betyder. Eleverna vet inte riktigt vad dessa betyg innebär. Det framkommer vidare att eleverna upplever det som nära omöjligt att nå betyget A även om de har alla rätt på de prov som genomförts. Vidare uppger eleverna att några lärare fortfarande använder sig av koefficienter i form ++ vid diskussioner om betygen, någon elev hade fått E++ som betyg på ett genomfört arbete. Skolinspektionen bedömer att det finns alltför stora skillnader i hur lärarna genomför detta och att det behövs gemensamma diskussioner inom skolenheten inom dessa områden i syfte att medge att större elevinflytande och större tydlighet kring mål

och betygskriterier för eleverna.

Resultaten är svåra att utläsa för Teknikum 2, de resultatsammanställningar som är gjorda finns för hela Teknikum. Värdegrundsarbetet bedöms fungera väl då samtliga intervjuade elever trivdes och kände sig trygga på skolenheten.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Teknikum 2 i Växjö måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till.

En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken *Skäl för beslut*.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Växjö kommun att senast den **15 maj 2012** avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Rektorn och lärarna klargör inte för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och dess vårdnadshavare har

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Undervisning och lärande.

I detta ingår att:

- Skolan måste klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har och vilka krav skolan ställer (Lgy 11 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter / Lpf 94 1.1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter).

Grundläggande värden och inflytande

Eleverna ges inte ett aktivt inflytande över utbildningen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Grundläggande värden och inflytande.

I detta ingår att:

- Skolenheten måste säkerställa att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och hålls informerade i frågor som rör dem (4 kap. 9 § 2010 års skollag, Lgy 11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande / Lpf 94 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).

- Rektorn måste säkerställa att det på skolenheten finns ett eller flera forum för samråd med eleverna, vid vilka frågor av betydelse för utbildningen behandlas (4 kap. 13 § första stycket 2010 års skollag).

Trygghet och studiero

Vid skolenheten bedrivs inte ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Skolenhetens ordningsregler har inte utarbetats under medverkan av eleverna och inte följts upp vid skolenheten.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Trygghet och studiero.

I detta ingår att:

- Se till att skolenhetens ordningsregler utarbetas under medverkan av eleverna och följs upp vid skolenheten (5 kap. 5 § 2010 års skollag).
- Huvudmannen måste säkerställa att det finns för varje skolenhet en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp (6 kap. 8 § skollagen).

Särskilt stöd

I de fall det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Rektorn måste se till att den som uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen anmäler det till rektor (3 kap. 8 § första stycket 2010 års skollag).
- Rektor måste säkerställa att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds (3 kap. 8 § första stycket 2010 års skollag).
- Rektor måste säkerställa att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § 2010 års skollag).

Ledningsstruktur och organisering av utbildningen

Skolenhetens inre organisation samt ledningsstruktur överensstämmer inte med författningarna.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Ledningsstruktur och organisering av utbildningen.

2012-02-09

4 (11)

Dnr 43-2011:3356

I detta ingår att:

- Säkerställa att rektorn har beslutat om skolenhetens inre organisation och i övrigt fattar de beslut som följer av författningarna (2 kap. 9 § och 10 § första stycket 2010 års skollag).

Skäl för beslut

Måluppfyllelse

Kunskapsresultatet;

Det är svårt att, utifrån intervjuer med rektor och lärare få en klar bild över skolenhetens resultat. Resultaten sammanställs för hela Teknikum och på denna nivå har även vissa diskussioner skett. En trend för hela Teknikum är att den genomsnittliga betygspoängen är vikande. De senaste åren har den genomsnittliga betygspoängen gått ner från 13,7 till 12,8. Detsamma gäller för behörigheten till högskolestudier, där andelen elever har gått från 91 procent till 79 procent de senaste åren. För 2011 kan man i statistiken se att 90 procent av eleverna på Energiprogrammet har fått behörighet till högskolestudier. Motsvarande siffra för Teknikprogrammet är 85 procent. Andelen elever med slutbetyg har legat på en jämn nivå där 65 procent av samtliga elever på Teknikum erhåller slutbetyg. En stor skillnad finns dock mellan elever med utländsk bakgrund där 40 procent av dessa elever får slutbetyg. Motsvarande siffra för elever med svensk bakgrund är 70 procent.

Värdegrundsarbetet;

Alla intervjuade elever säger att de trivs och känner sig trygga på skolenheten. Skolinspektionens genomförda enkät kan inte användas i detta beslut då antalet svarande var så få att underlaget inte kan användas för att bedöma hur eleverna trivs på skolenheten. Intervjuerna med rektor och lärare ger också vid handen att verksamheten på skolenheten präglas av god miljö och studiero. Inspektörerna kan vid rundvandringen konstatera att det föreligger ett lugn och att miljön i övrigt är trivsamt utan klotter eller på annat sätt förstörda inventarier.

Föreläggande:

Bedömningsområde: Undervisning och lärande

Bedömning:

Rektorn och lärarna klargör inte för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och dess vårdnadshavare har

Motivering:

Enligt Lgy 11 och Lpo 94 ska lärare gå igenom målen för undervisningen med eleverna och deras föräldrar.

Intervjuer med elever visar på att det skiljer sig mycket åt hur noggrant lärarna gör detta. Eleverna uppger att några lärare endast delar ut utskrifter från Skolverket

avseende målen för kurserna. Eleverna uppger vidare att dessa är svåra att tolka och ibland vet de inte vad de ska ha uppnått efter slutförda kurser. Andra lärare förklarar och konkretiserar målen vilket, enligt eleverna, gör det lättare och tydligare att få en förståelse för vad som förväntas av dem. Vid intervjuer med lärare framkommer att det inte finns någon gemensam uppfattning i hur detta ska genomföras på skolenheten. Det är upp till den enskilda läraren att genomföra detta. Rektorn bekräftar att det för närvarande inte finns någon gemensam diskussion eller samsyn på hur genomgångar av målen med eleverna ska genomföras på skolenheten.

Utifrån det beskrivna måste skolan bättre klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har och vilka krav skolan ställer. Detta anmärkte Skolverket på 2005 då skolan skulle "arbeta vidare för att säkerställa att alla elever får information om kursplanernas mål och betygskriterier i samtliga kurser samt att de får en återkoppling till dessa under kursens gång och vid betygsättningen."

Författning:

Lgy 11 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter/Lpf 94 1.1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter

Bedömningsområde: Grundläggande värden och inflytande

Bedömning:

Eleverna ges inte ett aktivt inflytande över utbildningen.

Motivering:

Enligt författningarna ska eleverna ges ett aktivt inflytande över sin skolgång. Det ska vidare finnas forum för samråd med eleverna på varje skolenhet.

Elevintervjuerna ger en bild av att läraren oftast presenterar ett färdigt upplägg där eleverna i vissa fall får ha synpunkter på i vilken ordning de olika momenten genomförs. Vidare kan eleverna få välja arbets- och redovisningsformer. Det är enligt eleverna bara enstaka tillfällen där läraren också bjuder in eleverna att även vara delaktiga i utformningen av undervisningens innehåll. Skolinspektionen vill påpeka att en av förutsättningarna för ett aktivt deltagande i undervisningen ställer krav på att målen tydligt är klara för eleverna, så är inte fallet alla gånger som beskrivs i detta beslut.

Intervjuer med elever på skolenheten visar att det inte finns några gemensamma forum för att förbättra elevinflytandet vid skolenheten. Det finns ett skolråd för hela Teknikum och vid intervjuer med medlemmar i detta skolråd framkommer att de bedriver ett aktivt och engagerat arbete men till stor del är denna verksamhet inriktad på trivsel- och festaktiviteter. Ingen av de intervjuade eleverna visste om det fanns några elevråd eller andra grupper som arbetade för att skapa ett aktivt medinflytande på skolenhetsnivå.

Skolenheten behöver med denna bakgrund skapa större förutsättningar för eleverna att aktivt kunna delta i planeringen och genomförandet av undervisningen. Skolenheten behöver dessutom se till att det skapas forum för samråd med eleverna där frågor av betydelse för utbildningen, såsom t ex elevinflytande, kan behandlas.

Författning:

4 kap. 9 § 2010 års skollag, Lgy11 2.3 Elevernas ansvar och inflytande / Lpf 94 2.3 Elevernas ansvar och inflytande. 4 kap. 13 § första stycket 2010 års skollag.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Vid skolenheten bedrivs inte ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Skolenhetens ordningsregler har inte utarbetats under medverkan av eleverna och inte följts upp vid skolenheten.

Motivering:

Enligt skollagen ska det vid varje skolenhet finnas ordningsregler och en likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling.

Skolenheten Teknikum 2 var vid Skolinspektionens besök nybildad. Gällande ordningsregler och Likabehandlingsplan, som i Teknikums fall även inkluderar planen mot kränkande behandling, gäller för hela Teknikum. Ordningsregler och Likabehandlingsplanen ska vara framtagna utifrån skolenhetens specifika behov. Detta är inte gjort, och det går inte heller att utläsa konkreta åtgärder baserat på en kartläggning vid skolenheten som skolenheten ska vidta för att skapa trygghet och studiero för eleverna. Intervjuer med elever visar också på att Likabehandlingsplanen var okänd och behöver förtydligas för framförallt elever i årkurs 1 på skolenheten.

Huvudmannen behöver se till att skolenheten tar fram ordningsregler och en likabehandlingsplan som uppfyller författningarnas krav.

Författning:

5 kap. 5 § 2010 års skollag 6 kap. 8 § 2010 års skollag

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

I de fall det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Motivering:

Den som uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen ska anmäla detta till rektor som ska se till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds. Därefter ska rektor om eleven är i behov av särskilt stöd se till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas

Vid intervjun med rektorn framkommer att det arbetas med att ta fram rutiner för hur arbetet med särskilt stöd ska ske. Vid inspektionstillfället saknas rutiner för hur rektorn ska informeras och hur beslut om utredningar och skrivande av eller avstående från skrivande av åtgärdsprogram ska ske.

Skolenheten har vid inspektionstillfället något lärarna kallar för handlingsplaner. Dessa handlingsplaner och åtgärdsprogram har en gemensam mall med den skillnaden att rektorn ska skriva under åtgärdsprogrammet. Intervjuer med lärare ger inte klarhet i när dessa olika planer ska igångsättas och ej heller vilka utredningar som ligger till grund för upprättandet av handlingsplanerna. Lärarna uppger i intervjun att åtgärdsprogram är något nytt för skolenheten. Vid elevintervjuerna framkommer att elever har tilldelats IG-varningar men inte fått något åtgärdsprogram som beskriver vad skolan ska vidta för åtgärder utifrån en utredning av elevernas speciella behov. I Skolinspektionens personalenkät inför tillsynen framgår även att lärarna anser att skolan kan göra mer för de elever som är i behov av särskilt stöd. Eleverna säger att de ibland erbjuds att delta i läxhjälp men detta bedömer Skolinspektionen inte kan anses vara en åtgärd som ska gälla en elev med ett behov av särskilt stöd. Inför besöket har Skolinspektionen studerat skolenhetens dokumentation, och ur denna kan utläsas att eleverna får genomföra en scanning i svenska. Om denna scanning visar att en elev har behov av extra stöd och om en elev vägrar detta ska föräldrarna skriva under en blankett där de medger att eleven avstår från extra stöd.

Ovanstående påvisar att rektorn måste se till att det skapas rutiner för hur arbetet med särskilt stöd ska ske på skolenheten.

Författning:

3 kap. 8 § första stycket 2010 års skollag 3 kap. 9 § 2010 års skollag

Bedömningsområde: Ledningsstruktur och organisering av utbildningen

Bedömning:

Skolenhetens inre organisation samt ledningsstruktur överensstämmer inte med författningarna.

Motivering:

Det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag (skollagen) eller andra författningar.

Inför besöket hade Skolinspektionen kontakt med Teknikums chefsrektor. Skolinspektionen fick ta del av Teknikums organisation och då hade skolan delats i 5 sektorer. Den första sektorn är en administrativ del och de andra fyra är delar där det ingår ett antal program. Vid besök i skolenhet Teknikum 2 framkommer att Teknikum fortfarande i mångt och mycket är en skola och skolenheterna inte har fått den självständighet som ska göra det möjligt för rektor att utveckla skolenhetens verksamhet utifrån de specifika behov och de elever som går de program skolenheten bedriver. Likabehandlingsplanen, dokumentationen av skolenhetens kvalitetsarbete och ordningsreglerna är inte framtagna utifrån skolenhetens specifika behov utan dessa planer och regler gäller för hela Teknikum. Elever och lärare på skolenheten känner sig inte som delaktiga i skolenheten utan de är mer kopplade till sina program och därefter till hela Teknikum. Detta visar sig ibland annat att det inte finns något forum för eleverna på skolenhetsnivå att utöva inflytande över sin undervisning. Rektorn för skolenheten är dock känd hos alla intervjuade.

Huvudmannen behöver säkerställa att rektorn ges möjlighet att kunna besluta om skolenhetens inre organisation och i övrigt fattar de beslut som följer av författningarna

Författning:

2 kap. 9 § och 10 § första stycket 2010 års skollag

Bakgrund

Beskrivning av Teknikum 2

Teknikum 2 är en skolenhet som ingår i skolan Teknikum. Teknikum 2 genomför undervisning i årskurs 1 på VVS- och fastighetsprogrammet, Naturvetenskapsprogrammet och Teknikprogrammet. Dessa program inspekteras utifrån Gy 11. På skolenheten går det även elever i årskurserna 2 och 3 inom följande program: Energiprogrammet, Naturvetenskapsprogrammet (endast årskurs 2) och Teknikprogrammet. Skolenheten har en rektor och inom skolenheten finns det arbetslag som är kopplade till programmen som skolenheten anordnar. Det finns även ämneslag men dessa träffas under ledning av den så kallade chefsrektorn som finns på skolan Teknikum.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit Annika Mullaart Ed.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Per Joel Jarlunger
Undervisningsråd/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).